
Obsah

1. Práce a důchody z práce	9
1.1 Lidská práce jako výrobní faktor	9
1.2 Lidský kapitál jako specifický unikátní výrobní faktor	11
2. Lidské zdroje a lidský kapitál v ekonomické teorii	13
2.1 Lidské zdroje jako faktor ekonomického růstu	13
2.2 Lidský kapitál a vzdělání	14
2.3 Lidský kapitál a ekonomický vývoj v dlouhém období	16
3. Vzdělání v teoriích lidských zdrojů	18
3.1 Teorie lidského kapitálu	18
3.2 Teorie signálů (screening theory)	19
3.3 Teorie filtru a selektivní funkce vzdělání	22
3.4 Teorie kredencialismu	23
3.5 Teorie křivky učení	23
3.6 Porovnání pojetí vzdělání v jednotlivých teoriích	25
4. Vzdělání a ekonomie veřejného sektoru	27
4.1 Veřejný sektor a smíšená ekonomika	28
4.2 Charakteristika sektorů ekonomiky a začlenění školství	30
5. Znalostní ekonomika a vzdělávací systém v ČR	35
5.1 Vznik znalostní ekonomiky	35
5.2 Vzdělávání podle mezinárodní klasifikace	36
5.3 Ekonomické vzdělávání jako součást utváření obecné vzdělanosti společnosti ..	41

6. Stredoškolské a celoživotní vzdělávání jako předpoklad vzniku lidského kapitálu . .	45
6.1 Úloha stredoškolského vzdělávání v podmínkách utváření znalostní ekonomiky	45
6.2 Všeobecné střední vzdělání a lidský kapitál.	46
6.3 Gymnázium jako předpoklad přijetí na VŠ	48
6.4 Dostupnost a kvalita všeobecného vzdělání	49
6.5 Celoživotní vzdělávání a znalostní ekonomika	51
6.6 Celoživotní vzdělávání a prodlužování délky života	52
6.7 Celoživotní vzdělávání a vědomostní společnost.	54
6.8 Celoživotní vzdělávání a Evropská unie	55
6.9 Koncept celoživotního vzdělávání.	56
7. Terciární vzdělávání a jeho součásti	58
7.1 Vyšší odborné školy a jejich zaměření na praxi	59
7.2 Vysokoškolské vzdělávání a jeho reforma	61
7.3 Vztah kvality vzdělávání a financování VŠ.	69
7.4 Studium MBA jako předpoklad lepšího uplatnění na trhu práce	81
8. Efektivnost vzdělání a vzdělávací soustavy	86
8.1 Pojetí efektivnosti vzdělání (jako součásti lidského kapitálu)	86
8.2 Problém měřitelnosti efektu vzdělání.	89
8.3 Ekonomická efektivnost vzdělání, podstata problému a jeho význam.	91
8.4 Užítí nákladově výstupových metod při hodnocení ekonomické efektivnosti vzdělání a vzdělávacích programů ve školství.	98
9. Kvalita vzdělávání v ekonomické teorii.	104
9.1 Měření kvality.	104
9.2 Vztah mezi dobou studia a velikostí příjmů	107
9.3 Vliv kvality vzdělání na změny u studenta.	109
9.4 Vliv kvality vzdělání na příjmy.	110
9.5 Shrnutí: Konflikt mezi kvalitou a rovností.	113
9.6 Hodnocení kvality vzdělávání ve vysokém školství	117
9.7 Hodnocení kvality vzdělávání na nizozemských univerzitách.	121
10. Přínos kvantity a kvality vzdělání pro kultivaci lidského kapitálu	124
11. Vztah kvality výuky a způsobu řízení a financování vysokého školství.	130
11.1 Kvalita výuky a vysoké školství v západní Evropě	130
11.2 Kvalitativní změny ve výuce na vysokých školách v Německu	133

11.3	Kvalitativní změny ve výuce a financování škol v Nizozemí.	135
11.4	Kvalitativní změny ve výuce a financování školství v Belgii.	136
11.5	Systém vysokoškolského studia ve Spojených státech amerických.	137
12.	HDP a vzdělávání (celkové výdaje na vzdělávání vzhledem k HDP)	146
12.1	Mezinárodní srovnání ukazatele výdaje na vzdělávání jako procento HDP	144
12.2	Jaké prostředky vynakládají státy na vzdělávání?	149
13.	Kvalita vzdělávání a nezaměstnanost	154
13.1	Demografický vývoj obyvatel ČR a jeho prognóza.	154
13.2	Vliv vzdělání na postavení člověka na trhu práce.	155
13.3	Jaký vliv má účast ve vzdělávání na účast na trhu práce?	161
14.	Ekonomické výnosy ze vzdělávání a jejich mezinárodní srovnání.	170
14.1	Příjmy podle úrovně dosaženého vzdělání	170
14.2	Vzdělání a příjmy u starší populace	171
14.3	Vzdělání a genderové nerovnosti v příjmech	171
14.4	Rozložení příjmů uvnitř jednotlivých úrovní dosaženého vzdělání	172
14.5	Ekonomické výnosy ze vzdělávání – závěry analýzy	172
14.6	Vzdělání a genderové nerovnosti v příjmech v ČR	174
15.	Míra úspěšného dokončení terciárního vzdělávání	177
15.1	Míra dokončování studia v terciárním vzdělávání.	177
15.2	Míra dokončování studia ve VŠ a VOŠ vzdělávání	180
16.	Problematika vzdělávací politiky v podmínkách integračních procesů EU.	183
16.1	Vzdělávací politika EU.	184
16.2	Mechanismy evropské spolupráce ve vzdělávání.	186
16.3	Hlavní politické dokumenty EU v oblasti vzdělávání	187
16.4	Hlavní dokument Evropské unie v oblasti vzdělávání	189
17.	Problematika operačních programů v podmínkách českého vysokého školství.	190
18.	Lidská práce ve vývoji civilizace.	195
18.1	Prvobytně pospolná společnost a lidská práce	196
18.2	Otrokářská společnost a lidská práce	196
18.3	Práce ve feudální společnosti.	197

18.4 Lidská práce v měšťanské společnosti	198
18.5 Práce v kapitalismu volné konkurence	202
18.6 Ekonomické učení K. Marxe a lidská práce	203
18.7 Práce v kapitalismu 20. století (moderní smíšená ekonomika)	208
18.8 Práce v postindustriální společnosti	209
Doslov	212
Summary	215
Poznámky	216
Literatura	218